

1 (1)

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävänä on tarjota hyvinvointi-, varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetus-, kirjasto-, kulttuuri, vapaa-aika, liikunta- sekä nuorisopalveluita, etsivän nuorisotyön sekä vapaan sivistystyön, osallisuuden sekä kotouttamisen palveluita kokonaisuutena edistään tehokkaasti, taloudellisesti sekä yhteistyössä kuntalaisten koulutus- ja kehittämistarpeita ja kokonaisvaltaista henkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä kasvun ja oppimisen kokonaisuuksia.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää vastuualueellaan toiminnassa noudatettavista perusteista ja yleisistä ohjeista, palveluidensa kehittämissuunnasta, painopistealueista ja toimintasuunnitelmasta sekä valmistelee ja tekee esityksiä sivistyspalveluiden hoitamiseen tarvittavista määrärahoista. Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan kuuluu seitsemän (7) jäsentä ja jokaiselle on nimetty varajäsen. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontuu pääsääntöisesti *kerran kuukaudessa kuukauden kolmantena tiistaina*, paitsi kesä- ja heinäkuussa vain tarvittaessa.

TOIMINTA-AJATUS

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tarjoavat kestäväällä tavalla hyvän arjen palveluita hyvinvoinnin, varhaiskasvatuksen, opetuksen, kirjaston ja kulttuurin, vapaa-ajan, liikunnan, nuorisotyön sekä vapaan sivistystyön palveluita lisäten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa, osallisuutta ja jokaisen ihmisen hyvinvointia. Sivistys- ja hyvinvointipalveluilla tavoitetaan kokonaisia ikäluokkia ja ne koskettavat suurta joukkoa kuntalaisia. Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kuntalaisten tarpeet havaitaan varhain.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut edistävät kunnan vetovoimaisuutta ja luovat edellytyksiä sekä mahdollisuuksia elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää; oppia, kasvaa ja kehittyä.

PALVELUSUUNNITELMA

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut toteutetaan kuntastrategian mukaisesti suunnitellen, toimien, kehittämisen ja johtaen. Lautakunnan vastuualueelle kuuluvat hyvinvoinnin, osallisuuden ja kotouttamisen edistämisen, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan, kirjaston ja kulttuurin sekä vapaa-ajan palvelut (nuoriso- ja liikuntapalvelut) sekä vapaan sivistystyön palvelut.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmän muodostavat rehtori-sivistysjohtaja, henkilöstö- ja koulusihteri, hyvinvointisuunnittelija, varhaiskasvatusjohtaja, kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelija, kirjastonhoitaja sekä etsivä nuorisotyöntekijä (kesään 2024 saakka) sekä tarpeen mukaan muita asiantuntijoita. Johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa.

Koulujen rehtori hoitaa työajastaan 60 % rehtorin, 34,27 % sivistysjohtajan ja 5,73 % kirjastonjohtajan tehtäviä.

Henkilöstö- ja koulusihterin työaika jakautuu 40 % hallintopalveluiden, 30 % perusopetuksen ja 30 % sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallinnon kesken.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallintoon kuuluu lisäksi hyvinvointisuunnittelija. Hyvinvointisuunnittelija työskentelee hyvinvoinnin tiimissä yhdessä kirjastonhoitajan ja kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelijan kanssa.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallintomenoja ovat henkilöstö- ja toimisto- sekä mahdolliset matkakustannukset sekä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouspalkkiot. Hallintomenoihin kuuluvat osa rehtori-sivistysjohtajan ja osa henkilöstö- ja koulusihterin sekä hyvinvointisuunnittelijan palkkakustannukset.

Hallinnolliset tehtävät hoidetaan määräaikoja noudattaen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tekevät laaja-alaista yhteistyötä kunnan eri palvelualueiden, toisten kuntien sivistys- ja hyvinvointipalveluiden sekä paikallisten ja alueellisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä yhdyspinnoilla hyvinvointialueen kanssa.	Monitoimijainen hyvinvointityöryhmä hyvinvointisuunnittelijan työn tukena. Vahvistetaan suunnitelmien, tekemisen sekä toiminnan arvioinnin välistä yhteyttä osana kehittämistä. Hyvinvointialueyhdyspinnoilla haetaan toimivia vastinpareja ja vahvistetaan monitoimijaisen tiimimallin käytänteitä.	Hyvinvointityöryhmän tavoitteellinen toiminta. Hyvinvointialueyhteistyön edelleen kehittäminen.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Voimavarojen kohdistaminen kuntastrategian arvojen mukaisesti: oppiva ja kehittyvä, avoin ja rohkea, aito ja yhteisöllinen.	Tehdään tiivistä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden sisäistä sekä palvelualueet ylittävää yhteistyötä.	Yhteisen vuosikellon kehittäminen ja kuntastrategian toteutuminen sivistys- ja hyvinvointipalveluiden vuosikellossa
Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon vahvistaminen	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vahvistavat henkilöstönsä digi- sekä hyvinvointiosaamista	Digitaalisin keinoin vahvistetaan osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksia, lisätään työhyvinvointia ja vahvistetaan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden vaikuttavuutta.
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Toivakan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden yhteistyön ja tarpeiden näkyminen hyvinvointialueyhteistyössä,	Toimitaan aktiivisesti hyvinvointialueyhdyspinnoilla.	Yhteistyö hyvinvointialueen vastinparien kanssa.
sivistyskuntaverkostossa	Toimitaan aktiivisesti sivistyskuntaverkostossa sekä hankeverkostoissa.	Yhteistyö sivistyskuntaverkostossa.
sekä kunnan markkinoinnissa ja viestinnässä.	Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden näkyväksi tekeminen ja viestintä	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut osana kunnan vetovoimaisuutta ja markkinointia.

 ##0-10-5100 Talous TA##

1.1.1.1. Opetuspalvelut

KANKAISTEN KYLÄKOULU

TOIMINTA-AJATUS

Toivakan kunnan yhtenäisessä perusopetuksessa toimii kaksi koulua, Toivakan koulukeskus ja Kankaisten kyläkoulu. Syntyvyyden mukainen oppilasennuste on hienoisessa laskussa, mutta muuttoliike on lisännyt viime vuosina kunnan lapsimäärää sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Oppimisen tuen tarve on moninaistunut ja vaativammankin erityisen tuen tarpeita edelleen on.

Laadukas oppimisen tuki on tärkeää kaikkina päivinä. Jokaisen opettajan tulee antaa oppilaiden tuen tarpeet tunnistuen heidän oppimiseensa oikea-aikaista ja riittävän pitkäkestoista ja tukea. Ohjaajahenkilöstöllä vahvistetaan tuen kohdentumista ja oikea-aikaisuutta.

PALVELUSUUNNITELMA

Kankaisten kyläkoululla on oppilaita vuosiluokilla 0–6 keväällä 2024 yhteensä 50 sekä saman katon alla toimiva päiväkotiryhmä.

Oppilasennusteen mukainen oppilasmäärä lukuvuonna 2024–2025 on esioppilaat mukaan lukiin 47oppilasta.

Lukuvuodesta 2025–2026 eteenpäin Kankaisten koululle ennustetaan syntyvyyden mukaan oppilasmäärän hienoista vähenemistä, noin 35–40 oppilaaseen vuoteen 2028 mennessä.

Kankaisten kyläkoululla on kolme vakituisessa virassa olevaa luokanopettajaa, jotka opettavat yhdysluokissa 0.–2., 3.–4. ja 5.–6.

Kankaisten kyläkoululla työskentelee yksi vakinainen koulunkäynninohjaaja. Lisäksi keväälle 2024 on varattu määräraha kahdelle määräaikaiselle koulunkäynnin ohjaajalle. Yksi koulunkäynnin ohjaajista toimii tiistaista torstaihin 0.–2. yhdysluokassa myös esiopetusoppilaiden tukena.

Kankaisten kyläkoulun oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tukea täydentää kiertävä laaja-alainen erityisopettaja sekä käsityön ja esiopetuksen opettaja kerran viikossa. Jos Kankaisten kyläkoulun oppilaalla tuen tarve on niin suuri (esimerkiksi kehitysvammaisuus tai muu peruste), että tarvitaan vahvempaa tukea, rehtori tekee päätöksen oppilaan sijoittamisesta koulukeskukselle joustavaan pienryhmään (JOPI) ja sen myötä mahdollisesti integraatioon koulukeskuksen yleisopetukseen.

Lisäksi valtion hankeavustuksen turvin kehitetään koulun kerhotoimintaa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Yhteistyö yli hallinto- ja kuntarajojen sekä kolmannen sektorin kanssa	Paikallisen KulttuuriVakka-suunnitelman toimeenpano	KulttuuriVakka-suunnitelman toteuttaminen vuosikellomaisesti eri vuosiluokkakokonaisuuksissa.
	Lukuliikahdus Toivakan kirjastoon-suunnitelman mukainen yhteistyö kirjaston kanssa	Kirjastoyhteistyön monipuolisuus lukutaitoa ja lukuharrastusta tukien
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Yrittäjyyskasvatus	6. luokkalaisten osallistuminen Yrittäjäkylä-hankkeeseen ja kyläkoulukahvilan järjestäminen	Kaikki kuudesluokkalaisten osallistuvat Yrittäjäkylä-hankkeeseen. Yrittäjäasenteen löytäminen koulutyössä.
Hyvinvointioppimisen kehittyminen	Hyvinvointivuosisikellon toimeenpano	Oppilaiden hyvinvointioppimisen ja kaveritaitojen kehittyminen, vuosikellon toteuttaminen
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Kankaisten kyläkoulu osana yhteisistä perusopetusta Toivakassa	Säännölliset vierailut koulukeskuksen liikuntasalissa ja mahdollisuuksien mukaan kirjastossa sekä osallistuminen yhteisiin kulttuuri- ym. tapahtumiin	Työjärjestyksiin sidotut, vakituiset liikuntasalivuorot Toivakan koulukeskukseen
Koulujen yhtenäinen hallinto ja toimintakulttuuri sekä Kankaisten kyläkoulun tiimi	Koulujen yhteinen johtoryhmä (rehtori-sivistysjohtaja, henkilöstö- ja kouluasihteri, apulaisjohtajat, tiiminvetäjät (aineenopettajat, luokanopettajat, erityisopettajat, koulunkäynnin ohjaajat sekä Kankaisten kyläkoulu)	Jaettu, yhteisöllinen johtajuus yhteisessä perusopetuksessa.
	Yhteisöllinen, monialainen opiskelu- huoltoryhmä kerran kuukaudessa ja kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien toteuttama yhteisöllinen opiskeluhooldotyö sekä yksilöllinen opiskeluhooldo	Opiskeluhooldo mukainen oppilaiden hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen, ylläpitäminen ja niiden edellytyksiä lisäävä toiminta perusopetuksessa sekä yhteistyö huoltajien kanssa.
	Koko opetushenkilöstön osallistuminen yhteisiin VESO-päiviin ja yhteis-suunnittelu (YS)- kokouksiin sekä muu yhteistyö ja kehittäminen.	Perusopetuksen yhtenäisyys kouluyhteisöjen arvojen, asenteiden ja tapojen vuoropuheluna. Oppimisen, osallisuuden, hyvinvoinnin ja kestävä elämäntavan edistäminen.

TOIVAKAN KOULUKESKUS (KIRKONKYLÄN KOULU)

TOIMINTA-AJATUS

Toivakan kunnan yhtenäisessä perusopetuksessa toimii kaksi koulua, Toivakan koulukeskus ja Kankaisten kyläkoulu. Syntyvyyden mukainen oppilasennuste on hienoisessa laskussa, mutta muuttoliike on lisännyt viime vuosina kunnan lapsimäärää sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Oppimisen tuen tarve on moninaistunut ja vaativammankin erityisen tuen tarpeita edelleen on.

Laadukas oppimisen tuki on tärkeää kaikkina päivinä. Jokaisen opettajan tulee antaa oppilaiden tuen tarpeet tunnistaen heidän oppimiseensa oikea-aikaista ja riittävän pitkäkestoista ja tukea. Ohjaus- ja avustajahenkilöstöllä vahvistetaan tuen kohdentumista ja oikea-aikaisuutta.

PALVELUSUUNNITELMA

Toivakan koulukeskuksen oppilasmäärä on keväällä 2024 esioppilaat mukaan lukien 297 oppilasta. Oppilasennusteen mukainen oppilasmäärä lukuvuonna 2024–2025 koulukeskuksessa on esioppilaat mukaan lukien 295 oppilasta ja lukuvuonna 2025–2026 esioppilaat mukaan lukien 275 oppilasta. Lukuvuodesta 2026–2027 eteenpäin koulukeskukselle ennustetaan syntyvyyden mukaista oppilasmäärän hienoista vähenemistä, noin 214–231 oppilaaseen vuoteen 2028 mennessä.

Toivakan koulukeskuksessa on kevätlukukaudella 2023–2024 10 luokanopettajaa, joista kuusi luokanopettajaa ja neljä luokanopetuksen tuntiohjaajaa. Syyslukukaudella luokanopettajia on kuusi ja luokanopetuksen tuntiohjaajia kolme.

Aineenopettajia on 10, joista lehtoreita on neljä ja tuntiohjaajia on kuusi.

Lukuvuonna 2023–2024 Toivakan koulukeskus on pääosin kaksisarjainen koulu, jossa on 16 perusopetuksen luokkaa, lukuvuonna 2024–2025 luokkia on 15. Oppilasmäärän laskusta johtuen osa alaluokista on yksisarjaisia.

Oppilailla on oppimisen ja käyttäytymisen pulmissa oikeus saada riittävä ohjaustuki. Neuropsykiatrisen kasvatusohjaajan (NEPSY) työpanos kohdistuu niiden oppilaiden haasteiden tukemiseen, joiden tukemiseksi ja ohjaamiseksi tarvitaan erityisosaamista. Koulunkäynnin ohjaajien työpanos räätälöidään niille oppilaille, joiden oppiminen eniten tukea tarvitsee ja henkilökohtaisia kouluavustajia palkataan moniammatillisesti arvioiden ja oppilaille, joiden koulunkäyntiin liittyy esimerkiksi turvallisuushaasteita. NEPSY-kasvatusohjaaja toimii koulunkäynnin ohjaajien tiiminvetäjänä.

Toivakan koulukeskuksessa työskentelee 2024 neljä vakituista koulunkäynnin ohjaajaa ja neljä määräaikaista ohjaajaa, joista kolme toimii kouluavustajana ja yksi NEPSY-kasvatusohjaajana.

Lisäksi yksi lastenhoitaja työskentelee osan työajastaan koulunkäynnin ohjaajana kevään 2024 ajan.

4 (8)

Syksyllä 2024 koulukeskuksella on kaksi määräaikaista ohjaajaa, joista toinen toimii kouluavustajana ja toinen NEPSY-kasvatusohjaajana.

Koulujen perusopetuksen osa-aikaista, laaja-alaista erityisopetusta antaa keväällä 2024 kolme laaja-alaista erityisopetuksen tuntiopettajaa, joista yksi on palkattu hankerahalla kesään 2024 saakka. Lisäksi erityisopetuskelpoinen luokanopettaja toimii osan työajastaan laaja-alaisena erityisopettajana. Kalenterivuoden 2024 aikana kehitetään oppimisen ja koulunkäynnin kolmipor-taisen tuen ja erityisopettajien pedagogisen asiantuntijuuden painopistettä konsultoivaan työ-tapaan.

Vahvin erityinen tuki Toivakan perusopetuksessa on sijoitettu Toivakan koulukeskukseen. Jous-tavan pienryhmän (JOPI) opettajana toimii erityisluokanopettaja.

JOPI-ryhmässä opiskelee oppilaita

a. joiden kotiluokka on yleisopetuksessa, esimerkiksi kouluakäymättömät tai oppilaat, joilla on tarve päästä pienryhmään esimerkiksi jaksolle tai jonkin yksittäisen oppiaineen opetukseen. Eri-tyisen tuen oppilaiden on pääsääntöisesti hyvä opiskella ylöspäin eriyttävässä opetusryhmässä, mutta heidän oppimistaan hyödyttää ja tukee myös pienempi erityisen tuen ryhmän ja erityis-luokanopettajan tuki.

b. joiden kotiluokka on joustava pienryhmä (esim. toiminta-alueittain opiskelevat ja pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen oppilaat).

Mikäli oman kunnan erityisopetuspalvelut eivät riitä, järjestetään erityistä tukea tarvitsevien opetus pääsääntöisesti Jyväskylässä sijaitsevassa valtion erityiskoulussa.

Sosiaalisen vahvistamisen SohVa- ryhmätoimintaa järjestetään lukuvuoden 2023–2024 ajan. Osa-aikaista nuorisotyötä koulussa/ koulunuorisotyötä tehdään aluehallintoviraston koulunu-orisotyöhankkeen mahdollistamana yhteistyössä seurakuntien kanssa.

Valtion hankeavustuksen turvin kehitetään lisäksi koulun kerhotoimintaa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Yhteistyö yli hallinto- ja kuntarajojen sekä kolmannen sektorin kanssa	Paikallisen KulttuuriVakka-suunnitelman toimeenpano	KulttuuriVakka-suunnitelman toteuttaminen vuosikellomaisesti eri vuosiluokkakokonaisuuksissa
	Lukuliikahdus Toivakan kirjastosuunnitelman mukainen yhteistyö kirjaston kanssa sekä lukupiiriminta	Kirjastoyhteistyön monipuolisuus lukutaitoa ja lukuharrastusta tukien
	Kodin ja koulun yhteistyön vahvistaminen	Koulun ja kodin yhteistyömuotojen sekä vanhempaintoimikunnan ja koulun välisen yhteistyön vaaliminen
	Yhteistyön tekeminen yli hallinto- ja kuntarajojen sekä kolmannen sektorin kanssa	Eri palvelualueiden välinen, kunnan sisäinen sekä kolmannen sektorin toimijoiden sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön vakiinnuttaminen
Lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen	Koulunuorisotyön jatkuminen ja kehittäminen	Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen osaksi koulukeskuksen toimintakulttuuria
	NEPSY-kasvatustyön jatkuminen ja varmistaminen sekä yhteistyömuotojen kehittäminen	NEPSY-kasvatustyön vakiinnuttaminen kunnan omana opiskeluhoito- ja palveluna
	Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnan näkyväksi tekeminen ja osallisuuden vahvistaminen	Oppilaiden koetun osallisuuden vahvistaminen ja sitoutuminen yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin, järjestyssääntöihin ja oman kouluyhteisönsä käytänteisiin
Yrittäjyyskasvatus	6. luokkalaisten osallistuminen Yrittäjä- hankkeeseen	Kaikki kuudesluokkalaiset osallistuvat Yrittäjä- hankkeeseen. Yrittäjä- asenteen löytäminen koulutyössä.
Osa-aikaisen erityisopetuksen uudelleenorganisointi	Osa-aikaisten erityisopettajien tehtäväkuvien uudelleentarkastelu ja työnjaon uudistaminen sekä konsultoinnin työotteen kehittäminen	Kolmiportaisen tuen mahdollisimman oikea-aikainen, riittävän pitkäkestoinen ja tehokas vastaaminen oppilaiden tuen tarpeisiin koko kouluyhteisön yhteistyönä

Uuden ajan maalaisidylli

Hyvinvointioppimisen kehittäminen	Hyvinvointivuosikellon toimeenpano	Oppilaiden hyvinvointioppimisen edistyminen, vuosikellon toteuttaminen
Digiosaamisen vahvistuminen	Opettajien täydennyskoulutusmalli (O3) mukanaolo ja osallistuminen	Digiosaamisen kehittäminen ja kehittyminen

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

Tiedonkulun ja viestinnän lisääminen ja selkiyttäminen	Hyödynnetään markkinointi- ja viestintäsuunnittelijan osaamista tiedonkulun ja viestinnän lisäämisessä ja selkiyttämisessä	Kouluelämän tavoitteista ja arjesta viestimisestä dialogiin
Koulujen yhtenäinen hallinto ja toimintakulttuuri sekä Toivakan koulukeskuksen tiimit (esi- ja luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, ohjaajat)	Koulujen yhteinen johtoryhmä (rehtori-sivistysjohtaja, henkilöstö- ja koulu sihteeri, apulaisjohtajat, tiiminvetäjät (aineenopettajat, luokanopettajat, erityisopettajat, koulunkäynnin ohjaajat sekä Kankaisten kyläkoulu)	Jaettu, yhteisöllinen johtajuus yhtenäisessä perusopetuksessa.
	Yhteisöllinen, monialainen opiskelu- huoltoryhmä kerran kuukaudessa ja kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien toteuttama yhteisöllinen opiskeluhooltotyö sekä yksilöllinen opiskeluhooltotyö.	Opiskeluhooltolain mukainen oppilaiden hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen, ylläpitäminen ja niiden edellytyksiä lisäävä toiminta perusopetuksessa sekä yhteistyö huoltajien kanssa.
	Koko opetushenkilöstön osallistuminen yhteisiin VESO-päiviin ja yhteissuunnittelu (YS)-kokouksiin sekä muu yhteistyö ja kehittäminen.	Perusopetuksen yhtenäisyys koulu-yhteisöjen arvojen, asenteiden ja tapojen vuoropuheluna. Oppimisen, osallisuuden, hyvinvoinnin ja kestävä elämäntavan edistäminen.

1.1.1.2. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

TOIMINTA-AJATUS

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet, jonka pohjalta olemme laatineet paikallisen toimintasuunnitelman. Toivakassa käytämme toiminnan nimenä esi- ja perusopetuksen aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta (APIP). Syksystä 2024 alkaen Toivakan perusopetuksessa järjestetään vain iltapäiväkerhotoimintaa. Perheiden mahdolliset tarpeet aamutoiminnalle järjestetään esim. kerhotoimintana tai vastaavana.

PALVELUSUUNNITELMA

Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa järjestetään 1.–2. luokkien oppilaille sekä erityisen tuen päätöksellä 3.–9.-luokkalaisille. Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta on maksullista. Aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaryhmä toimii tiiviissä yhteistyössä yhdessä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen toimintaryhmän kanssa.

Koulukeskuksen aamutoiminta alkaa toimia syksystä 2024 alkaen kerho- tai muuna toimintana. Koululaisten iltapäiväkerho toimii maanantaista perjantaihin tiiviissä yhteistyössä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa. Kankaisten kyläkoululla järjestetään vain iltapäiväkerhotoimintaa maanantaista perjantaihin.

Koulukeskuksella aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnassa työskentelee kevään 2024 ajan määräaikainen vastuuhjaaja sekä koulunkäynnin ohjaajia tarpeen mukaan. Kankaisten kyläkoulun iltapäiväkerhotoimintaa ohjaa koulunkäynnin ohjaaja. Syksystä 2024 alkaen koulukeskuksen iltapäiväkerhotoiminnassa työskentelevät koulun vakituiset koulunkäynnin ohjaajat.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Arjen yhteistyötä tehdään lasten huoltajien lisäksi varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen sekä kirjaston, samoin mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisten ohjaajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.	Toimivaan ja aitoon yhteistyöhön panostetaan arjen valinnoissa	Yhteistyö on luontevaa ja kaikkien arkea monipuolistavaa ja rikastavaa. Toiminnan painopisteenä perusopetuksen kanssa yhteisesti valittu hyvinvointitaitojen kehittyminen.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Hyödynnetään monipuolisesti sisätilojen sekä rakennettuja ja luonnon leikki- ja toimintapaikkoja.	Toimintaa järjestetään monipuolisesti eri tiloja ja ympäristöjä hyödyntäen.	Keskeistä on turvallisuus ja lasten viihtyminen.

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

Viestinnässä ja kohtaamisissa huoltajien kanssa pyritään kasvatuskumppaneina tukemaan rakentavasti lapsen kasvua ja kehitystä	Rakentava viestintä ja kohtaamiset huoltajien kanssa	Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä koulun ja kodin kanssa.
---	--	--

##0-10-5200 Talous TA##

TOIMINTA-AJATUS

Esiopetus on tärkeä ajanjakso lapsen elämässä. Esiopetus suunnitellaan ja toteutetaan inklusion periaattein niin, että lapsilla on mahdollisuus innostua, kokeilla ja oppia uutta. Lapset laajentavat sosiaalisia taitojaan ja osaamistaan eri tiedon- ja taidonaloilla leikkiessään ja toimissaan, monipuolisessa vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Varhaiskasvatus, esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksella on suuri merkitys lapsen kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden varhaisessa havaitsemisessa, tuen antamisessa ja samalla vaikeuksien ehkäisemisessä.

Esiopetusta järjestetään Toivakan koulukeskuksessa maanantaista torstaihin ja Kankaisten kyläkoululla tiistaista perjantaihin perusopetuksen lukuvuoden työ- ja lomapäivien mukaisesti. Lisäksi esiopetusta ostetaan tarvittaessa varhaiskasvatuksen yhteydessä ostopalveluna.

PALVELUSUUNNITELMA

Toivakan koulukeskuksessa toteutetaan pedagogisia yhteistyömuotoja ja monialaisia oppimiskokonaisuuksia varhaiskasvatuksen, esikoulun ja 1.–2.luokkien kesken. Kankaisten koulun esioppilaat työskentelevät yhdysluokassa koulunkäynnin ohjaajan tuella tiistaista torstaihin hyödyntäen myös monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Esiopetuksen opettaja antaa opetusta koulukeskuksessa maanantaista torstaihin ja Kankaisten koululla perjantaisin.

Kankaisten koululla on 8 esioppilasta keväällä 2024 ja oppilasennusteen mukaan 4 esioppilasta lukuvuonna 2024–2025.

Kankaisten esiopetuksessa on lukuvuonna 2025–2026 ennusteen mukaan 5 lasta ja lukuvuodesta 2026–2027 eteenpäin Kankaisten koululle ennustetaan esiopetukseen 2–4 lasta.

Toivakan koulukeskuksen esiopetuksessa on keväällä 2024 14 lasta ja oppilasennusteen mukaan 21 esioppilasta lukuvuonna 2024–2025.

Toivakan koulukeskuksessa on lukuvuonna 2025–2026 ennusteen mukaan esiopetuksessa 17 lasta ja lukuvuonna 2026–2027 18 lasta.

Toivakan koulukeskuksessa on yksi esiopetuksen opettaja sekä yksi henkilökohtainen kouluavustaja (40 % esiopetuksessa, 60 % varhaiskasvatuksessa) keväällä 2024. Lukuvuonna 2024–2025 Toivakan koulukeskuksen esiopetuksessa työskentelee yksi esiopettaja ja kaksi koulunkäynnin ohjaajaa, joiden työajasta 60 % on lastenhoitajan työtä esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Yhteistyö yli hallinto- ja kuntarajojen sekä kolmannen sektorin kanssa	Paikallisen KulttuuriVakka-suunnitelman toimeenpano, kerhotoiminta sekä monipuolinen yhteistyö.	KulttuuriVakka-suunnitelman toteuttaminen vuosikellomaisesti esiopetuksessa, kerhotoiminta ja yhteistyö muussa toiminnassa.
Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä kolmannen sektorin kanssa	Laaditaan esiopetuksen opetus-suunnitelman liitteeksi vuosikello varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyölle.	Toimiva ja oppimista edistävä yhteistyö nivelvaiheissa viskarista eskariin ja eskarista epulle yhtenäisellä opinpolulla sekä huoltajien ja muiden kasvatus- ja opetus- sekä opiskeluhuollon yhteistyökumppaneiden kanssa
	Suunnitelma yhteistyölle kolmannen sektorin kanssa	Esiopetuksen monipuolinen yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Hyvinvointioppimisen kehittäminen	Hyvinvointivuosikellon toimeenpano	Oppilaiden hyvinvointiosaamisen edistyminen, hyvinvointivuosikellon toteuttaminen
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Tiedonkulun ja viestinnän selkiyttäminen ja lisääminen myös kunnan vetovoimatekijänä	Monipuolistetaan viestintäkanavia ja eri viestintätapoja	Esikouluelämän tavoitteista ja arjesta viestimisestä dialogiin eli vuoropuheluun

##0-10-5210 Talous TA##

TOIMINTA-AJATUS

Puulan seutuopisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Kansalaisopistossa järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä moniarvoisuuden, kestäväns kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistossa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

PALVELUSUUNNITELMA

Puulan seutuopisto on ajan hengen mukainen ja tulevaisuuden merkityksellinen ja ketterä toimija. Opisto on näkyvä ja innovatiivinen tiedon, taidon, taiteen ja kulttuurin oppimisympäristö. Se on vetovoimaisesta ja korkeasta laadustaan tunnettu toimija, joka reagoi kurssilaisten ja yhteiskunnan tarpeisiin asiakaslähtöisesti yhteistyössä kunnan ja paikallisten toimijoiden kanssa. Puulan seutuopisto on elinikäisen oppimisen tukija vauvasta vaariin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai -haastattelut, tilastot	Osallistujamäärät
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin, erityisesti nuoret ja ikääntyvät huomioiden	Osallistujien ikäjakauma
Terveysten, mielenterveyden ja jaksamisen edistäminen	Kurssitarjonnassa liikuntaa, terveyttä ja mielenterveyttä edistäviä luentoja ja ryhmiä.	Tilastot – Kurssien toteutuminen Hyvinvoiva kuntalainen
Kurssien määrän lisääminen	Suunnitellaan Toivakkaan 70 kurssia, markkinoinnin ja tiedottamisen tehostaminen	Kurssien määrä ja toteutumisprosentti suhteessa suunniteltuihin kursseihin
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Opetustunnit toteutetaan opiston toimintakuntien vahvistaman tilauksen mukaisesti	Toivakassa toteutetaan 2000 tuntia	Toteutuneiden opetustuntien määrä
Taiteen perusopetuksen suosio säilyy hyvänä. Taidekoulun toiminnan kehittäminen Toivakassa.	Oppilasmäärä lisääntyy ja suoritteita kertyy. Konsertteja ja näyttelyitä järjestetään myös virtuaalisesti.	Opintosuoritteiden määrä. Musiikkikoulun konserttien ja taidekoulun näyttelyjen määrä.

##0-10-5220 Talous TA##

1.1.1.1. Kirjasto

TOIMINTA-AJATUS

Kirjastolain mukaan kirjasto tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Toivakan kirjasto toimii osana Keski-kirjastot –kirjastoverkkoa ja kehittää toimintojaan yhdessä muiden keskisuomalaisten kirjastojen kanssa. Seutuyhteistyö mahdollistaa asiakkaille kaikkien seudun yleisten kirjastojen maksuttoman käytön. Omatoimikirjaston ansiosta aukioloajat ovat laajat.

PALVELUSUUNNITELMA

Kirjastopalvelujen tavoitteena on olla kunnan hyvinvointipalveluiden ytimessä sekä edistää esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Kirjaston kokoelmatyössä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon eri kielivähemmistöt, erilaiset oppijat ja lukemisesteiset. Kirjaston kotipalvelua tarjotaan edelleen kotipalveluasiakkaan oman tukihenkilön avulla niille toivakkalaisille, jotka eivät korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi itse voi asioida kirjastossa. Suunnitelmallista kirjasto-yhteistyötä jatketaan resurssien puitteissa varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetuksen kanssa.

Kirjaston henkilökuntaan kuuluvat kirjastonhoitaja sekä hallinnollisia tehtäviä hoitava rehtorisivistysjohtaja, kirjastonjohtaja (5,73%). Kirjastonhoitaja kuuluu hyvinvoinnin sydämen- tiimiin yhdessä kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelijan sekä hyvinvointisuunnittelijan kanssa.

Kirjasto vastaa omalta osaltaan kuntalaisten digiosaamisen tarpeisiin tarjoamalla tiloja, laitteita ja erilaisia opastuksia yhteistyöverkostoja hyödyntäen.

Toivakan kirjasto on mukana Jyväskylän kaupungin perustamassa Keski-kirjastojen hankintarenkaassa, jossa on yhteiskilpailutettu kotimainen kirjastokirjallisuus.

Valtakunnalliseen e-kirjastoon liitytään muiden Keski-kirjastojen kanssa vuonna 2024.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Kuntalaisille annetaan mahdollisuus osallistua kirjastopalveluiden kehittämiseen.	Vuosittainen asiakas- ja palvelukysely. Lisäksi mahdollistetaan jatkuva palautteen antaminen ja seurataan palautteita säännöllisesti.	Palautteiden ja asiakaskyselyn vastausten pohjalta kehitetään palveluita ja lisätään asiakastytyvyyttä.
Kirjastoyhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa	Lukuliikahdus Toivakan kirjastosuunnitelman päivittäminen sekä lukupiiritoiminta	Kirjastoyhteistyön kehittäminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa siten, että vastaa kirjastoresursseja ja lukutaidon sekä lukuharrastuksen edistämisen tarpeita.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Kirjasto arjen hyvinvoinnin ytimessä	Digineuvontaa tarjotaan kuukausittain digitutorointina. Kirjasto osallistuu yhteistyössä hyvinvointipalvelujen henkilöstön kanssa hyvinvointia lisäävien tapahtumien järjestämiseen.	Digitaalisen syrjäytymisen ehkäiseminen. Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen.
Neuroesteetön kirjasto	Kirjastolle NEPSY-nurkkaus	Neuroesteettömän kirjastoympäristön vahvistuminen hyvinvoinnin edistäjänä
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Kirjastopalvelut tunnetuksi; kirjasto on hyvinvointipalvelu, jonka tavoittaa kaikissa elämäntilanteissa.	Monikanavainen asiakaspalvelu ja viestintä palveluista, kirjastopalvelujen esittely eri kohderyhmille Lukupiiritoiminta	Kirjaston ei-käyttäjistä kirjaston käyttäjiä. Lukuharrastuksen vahvistaminen ja tukeminen, lukemiseen innostaminen.
Valtakunnallinen e-kirjasto tasa-arvoisten ja toimivien e-kirjastopalveluiden tuottajana	Valtakunnalliseen yhden luukun e-kirjastoon liittyminen	Toivakkalaisten tasa-arvoinen mahdollisuus käyttää valtakunnallista e-aineistokokoelmaa (e-kirjat, e-äänikirjat sekä e-lehtien digitaaliset näköisversiot)

1.1.1.2. Kulttuuripalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on tuottaa kuntalaisille vauvasta vaariin hyvinvointia, virkistystä ja elämyksiä sekä osallistaa kuntalaisia, yhdistyksiä ja yhteisöjä mukaan kulttuurin tuottamiseen.

PALVELUSUUNNITELMA

Kulttuuripalveluista vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelija, jonka työajasta kulttuuripalveluiden hoitamiseen kuluu 10 %.

Kaikenikäiset kuntalaiset kattava Toivakan KulttuuriVakka-suunnitelma on päivitetty yhdessä osallistamalla suunnitteluun kuntayhteisön toimijat, kuten yhdistykset, yhteisöt ja yrittäjät. KulttuuriVakka-suunnitelman toteuttamista jatketaan vuonna 2024 siten, että koskee kaikenikäisiä kuntalaisia.

Kulttuurisuunnitelmaan sisältyy lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriat-
tan Toivakan toimintasuunnitelma.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Kulttuurin keinoin vahvistettu kuntalaisten hyvinvointi, osallisuus ja yhteisöllisyys.	Monipuolisten kulttuuripalvelujen suunnitteleminen ja toteuttaminen kuntalaisten ja kulttuurin ammattilaisten yhteistyönä. Toteutetaan arviointikysely.	Toivakan vauvasta vaariin -KulttuuriVakka-kulttuurisuunnitelman valmistuminen ja toteuttaminen. Kulttuuripalvelujen tuottaman kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden näkyväksi tekeminen.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Kulttuuripalvelut ovat kaikille ikäryhmille saavutettavia.	Paikallisia kulttuuritoimijoita kutsutaan hyvinvointia lisääviin tapahtumiin. Kulttuuritoimintaa suunnitellaan osana Kulttuuriaitta-verkoston yhteistyömahdollisuuksia hyödyntäen.	Kulttuurin tuottamiselle ja kuluttamiselle on tarjolla monipuolisia mahdollisuuksia. Kulttuuriaitta-toimintasuunnitelman mukaisten sisältöjen toteutuminen.
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Paikallisen kulttuurituntemuksen sekä alueellisen ja valtakunnallisen näkyvyyden kehittäminen.	Toivakkalaiset kulttuuritoimijat kootaan kulttuuritoiminnan kartalle. Järjestetään toivakkalaista taidetta esittelevä näyttely, josta viestitään ja jota markkinoidaan alueellisesti ja valtakunnallisesti.	Toivakkalaiset kulttuuritoimijat näkyvät ja heidät tunnetaan alueellisesti ja valtakunnallisesti.

##0-10-5230 Talous TA##

TOIMINTA-AJATUS

Vapaa-aikapalvelut tuottaa ja kehittää sekä osallistaa kuntalaisia suunnittelemaan ja tuottamaan monipuolisia, hyvinvointia tukevia vapaa-aikapalveluja ja –tapahtumia kaikenikäisille toivakkalaisille.

PALVELUSUUNNITELMA

Kaikenikäiset kuntalaiset kattavan vapaa-ajan palvelusuunnitelman tekoon osallistetaan kuntalaiset ja vapaa-ajantoimintoja tuottavat yhdistykset ja yhteisöt. Palvelusuunnitelman laatiminen aloitetaan vapaa-ajantoiminnot yhteen kokoavasta vuosikellosta.

Vapaa-aikapalvelut koordinoi toimintojen ja tapahtumien toteuttamisen tilantarvetta ja varauksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelijan työajasta 40 % kuuluu vapaa-aika- ja liikuntapalveluihin. Kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelija muodostaa yhdessä kirjastonhoitajan ja hyvinvointisuunnittelijan kanssa hyvinvointityön sydäntiimin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelijan työn painopisteenä vapaa-ajan palveluissa on nuoriso.

Valtion hankeavustuksen turvin kehitetään lisäksi Harrastamisen Suomen mallia (Harrastamisen Toivakan malli) ja aluehallintoviraston hankerahoituksella parannetaan luonnon lähivirkistysalueita.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Hyvinvointia monipuolisesti tukevat ja edistävät, kuntalaislähtöiset vapaa-ajan palvelut.	Tehdään vapaa-ajan palveluiden tuottamisessa yhteistyötä kuntayhteisön eri toimijoiden kanssa.	Kuntayhteisön vapaa-ajantoimintoja ja tapahtumia tuotetaan suunnitelmallisesti kuntalaisten tarpeet huomioiden. Palveluiden kehittämisessä hyödynnetään tiedolla johtamista.
	Laaditaan yhteisöllisesti osallistaen vuosikello kuntayhteisön vapaa-ajan toiminnoille ja toteutetaan vuosittainen asiakaskysely.	Vapaa-aikapalveluiden vuosikello osana hyvinvointityön vuosikelloa
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Turvalliset edellytykset ja olosuhteet omaehtoisille ja ohjatuille vapaa-ajantoiminnoille.	Ylläpidetään vapaa-ajantoimintojen rakennettuja olosuhteita.	Vapaa-ajantoiminnot kohtaavat ja vastaavat eri-ikäisten kuntalaisten tarpeisiin painottaen nuorten tarpeita.

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

2 (3)

Vetovoimaiset vapaa-ajan palvelut	Viestitään kuntayhteisönä vapaa-ajan mahdollisuuksista ja olosuhteista kohderyhmille paikallisesti Toivakassa ja alueellisesti Keski-Suomessa.	Toivakan vapaa-ajan mahdollisuudet ovat näkyvillä paikallisesti ja alueellisesti lähikunnissa. Kuntayhteisön ajankohtainen palvelutarjonta on kattavasti esillä Lähellä.fi-palvelussa.
-----------------------------------	--	--

1.1.1.1. Liikuntapalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää liikunnallista elämäntapaa ja harrastamista sekä edistää liikuntapalvelujen saatavuutta.

PALVELUSUUNNITELMA

Liikuntapalvelut tarjoaa edellytykset aktiiviselle elämäntavalle ja liikkumiselle. Lisäksi liikuntapalvelut järjestää liikuntapahtumia yhdessä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa. Tilojen ja alueiden hoidosta vastaa kuntaympäristöpalvelut.

Liikuntapalvelut vähentää liikuntaan liittyviä esteitä ja ylläpitää ja kehittää olosuhteita yhdessä kuntaympäristöpalvelujen kanssa. Esimerkkinä tästä on liikuntapaikkojen vuorotarjonta. Lisäksi liikuntapalvelut kehittää kuntayhteisön eli kunnan, yhdistysten ja yhteisöjen, seurakuntien ja yritysten yhteistyötä liikunnan osa-alueella.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Liikuntapalvelujen tuottaminen kuntayhteisön kesken	Liikkumista edistävien toimijoiden kokoaminen yhteen.	Kuntayhteisön liikuntatoimijoiden toimiva yhteistyö.
	Hyvinvoinnin, aktiivisen elämäntavan ja liikuntaharrastuneisuuden selvitys kuntalaisia ja yhteisöjä osallistamalla.	Eri-ikäisten kuntalaisten tarpeita ja kiinnostuksen kohteita vastaavien liikuntapalvelumahdollisuuksien järjestäminen.
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Turvalliset ja houkuttelevat liikkumisolosuhteet.	Liikkumisympäristöjä hoidetaan ja ylläpidetään yhteisöllisen ja liikkuvan elämäntavan mahdollistamiseksi yhteistyössä kuntaympäristöpalveluiden kanssa liikuntapaikkojen laatukriteereiden mukaan.	Liikuntapaikkojen laatukriteerit
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Viestintä Toivakan monipuolisista liikkumismahdollisuuksista veto- ja pitovoimatekijänä.	Viestinnässä nostetaan esille liikkumismahdollisuuksia.	Toivakkalaiset liikuntapaikat ja -toimijat tunnetaan myös kuntayhteisön ulkopuolella terveyden ja hyvinvoinnin edistäjinä.
Toivakkalaisten liikuntapaikkojen kehittäminen resurssiviisaasti	Liikuntapaikkojen käyttäjämäärien ja käyttöasteen anonyymien laskennan toteuttaminen esim. kävijälasukurilla tai otannalla	Pyritään kehittämään sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen käyttäjäseurantaa ja käyttöastetta.

TOIMINTA-AJATUS

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista pedagogista lasten kasvatusta, opetusta sekä hoitoa, jota arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvu- ja kehitystä ja oppimista yhteistyössä kasvatuskumppanuudessa huoltajien kanssa.

Kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen tarpeen mukaan sekä oikeus saada oikea-aikaista tukea omaan kasvuunsa, kehitykseensä ja oppimiseensa.

Varhaiskasvatusta järjestetään Toivakassa kunnallisena varhaiskasvatuksena kahdessa päiväkodissa siten, että niissä on varhaiskasvatustilain mukainen henkilöstömitoitus. Lisäksi varhaiskasvatusta järjestetään yksityisessä perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä.

PALVELUSUUNNITELMA

Vuoropäiväkoti Touhuvakassa toimii neljä lapsiryhmää kahdessa rakennuksessa, 1–2 – vuoti-aiden, kaksi 2–4 – vuoti-aiden ja 5- vuoti-aiden ryhmät, joissa on enintään 75 laskennallista varhaiskasvatuspaikkaa. Varhaiskasvatuspaikat täytetään lasten iän, tuen tarpeiden ja resurssien mukaisesti.

Kankaisilla Ruuhiryhmässä on 21 varhaiskasvatuspaikkaa ja Toivakan koulukeskuksen esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa 14 paikkaa. Lisäksi palvelusetelillä tarjotaan yksityistä perhepäivähoitoa sekä seudullisesti Jyvässeudun verkostokuntien ja tarvittaessa muidenkin lähikuntien varhaiskasvatuspalveluissa ostopalveluna.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut ja alle kolmevuotiaita lapsia on tullut varhaiskasvatukseen aiempaa enemmän, joten talousarviossa on lisätty palvelusetelin osuutta, mutta kotihoidon tuesta on voitu karsia.

Yksityisessä perhepäivähoidossa sekä ostopalveluna tarjottavassa varhaiskasvatuspalveluissa tulee vuonna 2024 olemaan noin 16 lasta.

Ruuhiryhmässä lapsia on laskennallisesti keväällä 23 ja syksyllä 18 lasta.

Touhuvakan Vakkarin 1-2- vuoti-aiden ryhmässä on 12 lasta (laskennallisesti keväällä 24 lasta ja syksyllä 16-20 lasta).

Touhuvakan vuoropäiväkodissa on laskennallisesti keväällä 2024 Tarkkailijat-ryhmässä 21 lasta (2–4- vuotiaat), Tutkijat-ryhmässä 20–21 lasta (2-4- vuotiaat) ja Viskarit-ryhmässä 19-20 lasta (5 vuotiaat) eli yhteensä laskennallisesti noin 82 lasta.

Syksyllä 2024 Touhuvakan Viskari-ryhmässä on arviolta laskennallisesti 14 lasta, Tarkkailijoissa 16–18 lasta ja Tutkijoissa 15–17 lasta, yhteensä laskennallisesti noin 61 – 69 lasta.

Toivakan kunnan varhaiskasvatuksessa työskentelee vuonna 2024 viisi varhaiskasvatuksen opettajaa, joista yksi Ruuhiryhmässä ja neljä Touhuvakassa.

Lastenhoitajia varhaiskasvatuksessa työskentelee keväällä yhteensä 15, syksyllä 14. Lastenhoitajista kolme työskentelee Ruuhiryhmässä. Kaksi lastenhoitajaa työskentelee koulukeskuksen esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja osan työajastaan koulunkäynnin ohjaajina. Touhuvakassa lastenhoitajia on keväällä kymmenen ja syksyllä kahdeksan.

2 (3)

Henkilökohtaisena avustajana varhaiskasvatuksessa työskentelee keväällä yksi ja syksyllä kaksi työntekijää.

Varhaiskasvatusjohtajan tehtäviin tulee sisältymään varhaiserityisopetuksen konsultointi eikä erillistä varhaiskasvatuksen erityisopettajaa palkata vuonna 2024.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saadun varhaiskasvatuksen tuen uudistus- hanke jatkuu heinäkuun 2024 loppuun saakka. Hankkeen turvin vahvistetaan kevään aikana varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatillista osaamista lasten tuen toteuttamisessa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien mukainen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaprosessi jatkuu vuosien 2024 ja 2025 aikana, jolloin lakien edellyttämät kehittämistoimenpiteet selvitetään, viedään varhaiskasvatuksen käytäntöön ja arvioidaan toimenpiteiden toteutumista. Prosessin tuloksena varhaiskasvatukseen toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma osaksi kunnan hyvinvoinnin vuosikelloa ja suunnitelmaa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä toimiva Toivakka</i>		
Toivakka tarjoaa laadukasta varhaiskasvatusta, missä toteutuu lapsen tarvitsema varhainen tuki.	Vahvistetaan varhaiskasvatushenkilöstön kolmitasoisien tuen osaamisen kehittymistä (koulutus ja ryhmäohjaukseen)	Henkilöstöllä on riittävästi tietoja ja taitoja sekä kykyä soveltaa kolmitasoista tukea varhaiskasvatuksen arjessa
	Varmistetaan riittävät resurssit, jotta lain ja asetuksen mukaiset henkilöstömitoitukset toteutuvat huomioiden lasten pitkät hoitoajat.	Lapsiryhmissä on mitoituksen mukainen ammattihenkilöstö.
	Aloitetaan kansallisen Valssi-arviointimenetelmän käyttöönotto vaiheittain.	Valssi-arviointin käyttöönotto ja toiminnan kehittyminen arviointitulosten pohjalta
<i>Uuden ajan maalaisidylli</i>		
Toivakan varhaiskasvatuksessa toimitaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti	Varhaiskasvatuksessa selvitetään ja valmistellaan tavoitteellista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa yhteistyössä henkilöstön kesken mahdollistaen sekä lasten, että huoltajien osallisuus.	Edetään kohti toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistumista.
<i>Toivakka tuntuu ja tunnetaan</i>		
Toivakan varhaiskasvatuksessa toimitaan palveluohjauksellisella työotteella	Henkilöstö perehdytetään Opetushallituksen palveluohjauksella ja kunnan varhaiskasvatuspalveluihin	Henkilöstö tuntee varhaiskasvatuksen palvelut ja osaa ohjata vanhempia palveluiden piiriin.
	Pidetään kunnan kotisivujen tiedot varhaiskasvatuksesta ajan tasalla	Henkilöstö osaa hyödyntää itse ja ohjata huoltajat kunnan kotisivuille

##0-10-5250 Talous TA##

TOIMINTA-AJATUS

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja omaehtoista toimintaa, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vahvistaa nuorten itsenäistymistä.

Erilaisia toimintamuotoja ovat nuorisotilatoiminta ja -valtuusto, kouluysteistyö sekä erilaiset tapahtumat yhdessä Toivakan muiden nuorisotoimijoiden kanssa. Lisäksi Toivakassa toimii kesään 2024 saakka hankerahoituksella erityisnuorisotyönä etsivä nuorisotyö, jolla on erilliset toimintaperiaatteet.

PALVELUSUUNNITELMA

Nuorisopalvelut suunnittelee ja toteuttaa nuorten toimintaa yhteistyössä perusopetuksen sekä muiden toimijoiden kanssa.

Nuorisovaltuusto (NUVA) edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia Toivakassa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikasuunnittelijan työajasta kuluu 50 % nuorisotyöhön ja hyvinvointisuunnittelijan työstä osa nuorisovaltuuston koordinointiin.

Etsivän nuorisotyön hanke päättyy kesällä 2024 eikä uutta hanketta haeta taloussyistä. Etsivä nuorisotyö on alle 29-vuotiaille koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville tai muuta erityistä tukea ja ohjausta tarvitseville toivakkalaisille nuorille tarjottavaa erityisnuorisotyötä. Etsivän nuorisotyöntekijän tarkoituksena on tarjota varhaista tukea ja vahvistaa nuoren valmiuksia hyvään arkeen ja tulevaisuuteen sekä edistää hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Syksystä 2024 alkaen toteutetaan etsivän nuorisotyön lakisääteiset tehtävät keväällä valmisteltavin tavoin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Yhteistyö yli hallinto- ja kuntarajojen sekä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa.	Nuorisotyön työryhmätyöskentely eri työryhmissä.	Nuorisotyön työryhmien työskentelysuunnitelmien toteutuminen vuosikellomaisesti. Toivakan aktiivinen nuorisotyön verkosto edistää yhdessä nuorisotyön toimintaa ja kehittymistä kunnan alueella.
Nuorten osallisuuden näkyminen osallistavassa päätöksenteossa, arjessa ja juhlassa.	Nuorisovaltuuston osallistuminen valmisteltaviin asioihin, nuorten kuuleminen eri toimintojen valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.	Nuorten osallisuuden vahvistuminen.

2 (2)

Vaikuttamistoimielin (nuorisovaltuusto) aktiivisena kunnan toimintakentässä	Kehitetään nuorten keskusteluyhteistä päätöksentekijöiden kanssa	Nuorten osallisuuden vahvistaminen.
---	--	-------------------------------------

Etsivän nuorisotyön lakisääteisten tehtävien toteutuminen.	Valmistellaan etsivän nuorisotyön lakisääteisten tehtävien toteuttamista hanketyön päättymisen jälkeen.	Etsivän nuorisotyön lakisääteisten tehtävien toteutuminen myös syksystä 2024 alkaen varsinaisen etsivän nuorisotyön päätyttyä.
--	---	--

Uuden ajan maalaisidylli

Nuorisovaltuusto aktiivisessa roolissa omannäköisen toivakkalaisen, nuorille mukavan vapaa-ajan suunnittelussa ja toteuttamisessa, ylisukupolvisuutta unohtamatta.	Järjestetään sekä nuorille että ylisukupolisesti toimintoja ja tapahtumia.	Nuoren toivakkalaisuuden näkyväksi tekeminen ja elämänlaadun kohentuminen.
--	--	--

Nuorisotila Vakkarin toiminta tukee nuoruutta elämänvaiheena.	Vakkari-iltojen toiminnan suunnittelu, valmistelu ja toteuttaminen yhdessä nuorten kanssa.	Nuorisotila Vakkarin kävijämäärien ja ohjatun toiminnan lisääntyminen.
---	--	--

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

Toivakkalainen nuori aktiivisena ja näkyvänä osana ympäröivää yhteiskuntaa.	Osallistuminen säännöllisesti alueellisen nuorisovaltuuston kokouksiin ja toimintaan. Nuorisovaltuuston tutustuminen lähikuntien nuorisovaltuustojen toimintaan.	Aktiivinen osallistuminen alueellisessa Keski-Suomen hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa. Alueellisen nuorisoon liittyvän yhteistyön toteutuminen.
---	---	---

TOIMINTA-AJATUS

Hyvinvointipalveluilla vastataan ja huolehditaan monipuolisin menetelmin kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja yhteistyöstä, osallisuudesta ja kotoutumisen edistämisestä kunnan eri sektoreiden, muiden paikallisten toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Hyvinvointisuunnittelija tekee monipuolista yhteistyötä eri palvelualueiden, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa.

PALVELUSUUNNITELMA

Hyvinvoinnin edistämiseen osallistuvat kaikki kunnan palvelualueet. Hyvinvointityöryhmä taustavalmistelee hyvinvointisuunnittelijan johdolla päätöksentekoon tulevia asioita hyvinvoinnin näkökulmasta. Kunnan eri palveluista muodostuvan hyvinvointityöryhmän tehtäviin kuuluu valmistella hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja hyvinvoinnin vuosiraportit. Lisäksi hyvinvointityöryhmä osallistuu erilaisten ennaltaehkäisevien sekä hyvinvointia lisäävien toimintamallien ja palveluiden kehittämiseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ELÄMISEN ELEMENTIT

Strateginen tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso
<i>Yhdessä yhteisöllisesti</i>		
Yhteisöllisyys, osallisuus ja hyvinvointi vahvistuvat erilaisten yhteisten tapahtumien ja kampanjoiden kautta.	Kunnassa järjestetään eri tahojen yhteistyössä ja eri tahoja kokoava isompi hyvinvointitapahtuma ja muita pienempiä tapahtumia.	Tapahtumat vastaavat eri väestöryhmien tarpeisiin.
Vaikuttamistoimielinten rooli vahvistuu kunnan toimintakentässä.	Vanhus- ja vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston toimintaa tehostetaan niin, että rooli vaikuttamisen ”työrukkasena” ja yhteistyö kuntapäättäjien kanssa vahvistuu koostamisten kautta.	Vaikuttamistoimielimet toimivat viestinviejinä kuntalaisten ja kuntapäättäjien välillä.
Hyvinvointi rakentuu paikallisen ja alueellisen yhteistyön ja resurssien yhdistämisen keinoin.	Järjestetään hyvinvointia edistäviä toimintamuotoja, esim. retkiä, yhteistyössä alueellisesti.	Paikallista ja alueellista yhteistyötä tehdään (erityisesti lasten ja nuorten) arjen hyvinvoinnin edistämiseksi hyvinvointialueen, naapurikuntien ja eri paikallisten toimijoiden kanssa eri toimintamuotojen kautta.

Uuden ajan maalaisidylli

Vastataan ja huolehditaan Toivakassa kotoutumisen edistämisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta, palveluiden soveltuvuudesta myös maahanmuuttaneille.	Huolehditaan siitä, että kunnassa on tarpeisiin nähden riittävästi kotoutumislain mukaisia toimenpiteitä ja palveluja sekä henkilöstön kotoutumisasioiden osaamista.	Mahdollistetaan ja järjestetään onnistunut kotoutuminen eri syistä maahanmuuttaneille.
Toivakassa uudet asukkaat kiinnitetään vahvasti osaksi kuntayhteisöä.	Tarjoamme kaikille uusille toivakalaisille mahdollisuuden kohdata kunnan edustaja ja heille lahjoitetaan Toivakasta ja sen palveluista tiedottava ns. Toivakka-kassi.	Uudet toivakkalaiset kontaktoidaan järjestelmällisellä tavalla ja tavoitetaan heidät osaksi koko kuntayhteisöä.
Seurataan kansallisia terveyden edistämisen ja hyvinvointiohjelmien linjauksia	Valmistellaan ja tuetaan kansallisten terveyden edistämisen ja hyvinvointiohjelmien toimeenpanoa ja levitetään hyviä käytänteitä.	Saadaan arkeen toimiva perhekeskisyhteistyö ja siihen liittyvien erityöryhmien toiminnan selkeys ja pystytään kehittämään hyvinvointiosaamista.

Toivakka tuntuu ja tunnetaan

Toivakka on näkyvästi aktiivinen kunta sidosryhmäyhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueella, maakunnallisissa verkostoissa sekä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Tehdään aktiivista sidosryhmäyhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja maakunnallisten verkostojen kanssa, alueen oppilaitosten ja eri järjestöjen, yhdistysten ja yritysten, seurakuntien sekä seurojen välillä.	Verkostoidutaan ja löydetään toimivia yhteistyökumppanuuksia. Hyvinvointipalveluissa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan verkostohankkeisiin sekä kehitetään myös omin hankkein.
Toivakassa hyödynnetään vahvasti hyvinvointitietoa.	Hankitaan kokemustietoa kunnan eri väestöryhmien kyselyillä. Toteutetaan vuosittain vähintään yksi tiedonkeruu.	Hyvinvointitietoa viestitään kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle tiedolla johtamisen työkaluksi.
